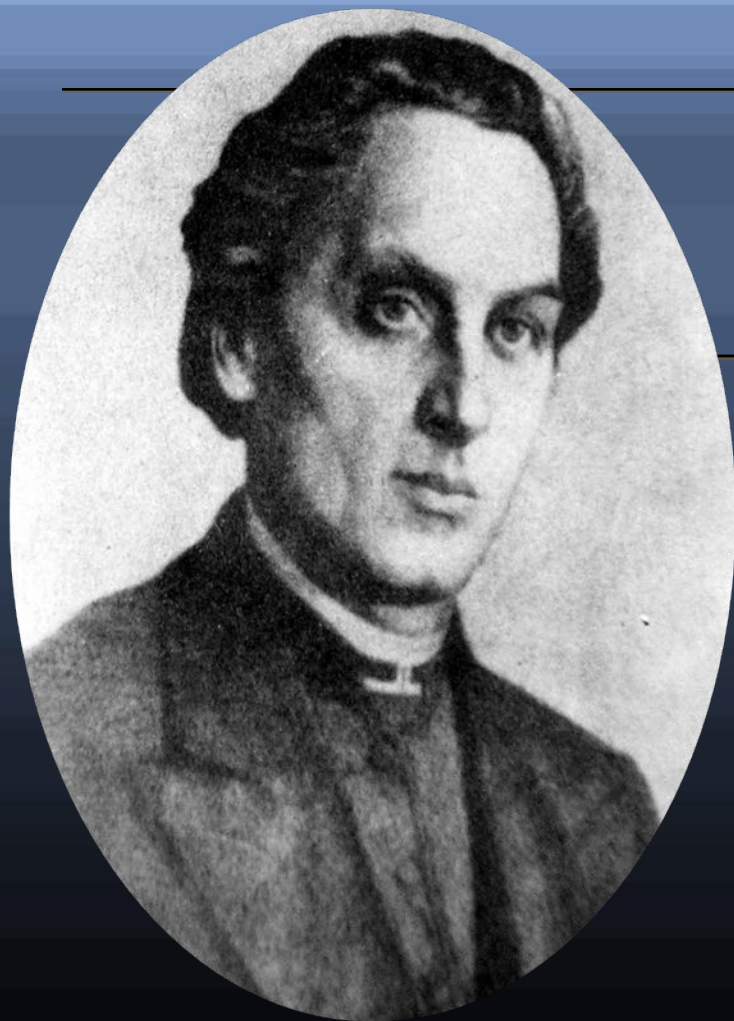

•

Український романтизм

Література українського романтизму

Маркіян Шашкевич
(1811-1843)

«... І віднайшовся той, хто допоміг нести хреста, хто дав спраглим напитися. Першою краплею для них стало слово Шашкевича. А крапля та перетвориться у струмок, ріку Дністер, а першу книжку назвали «Русалка Дністрова...»

Романтизм (фр. *romantisme*)—ідейний рух у літературі, науці й мистецтві.

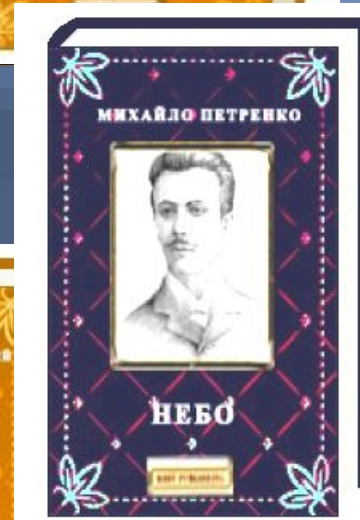
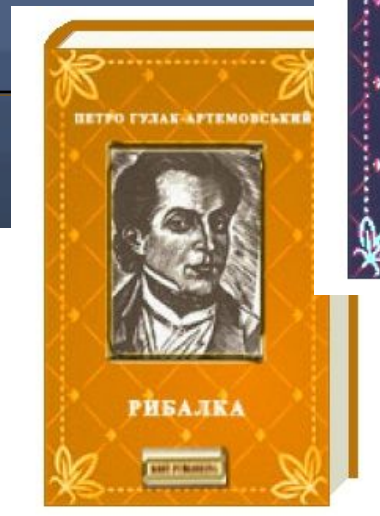
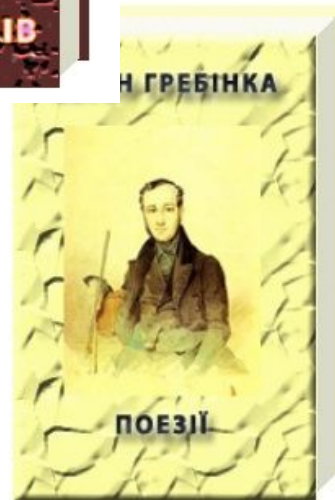
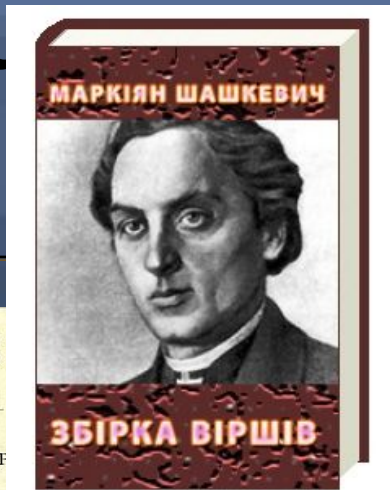
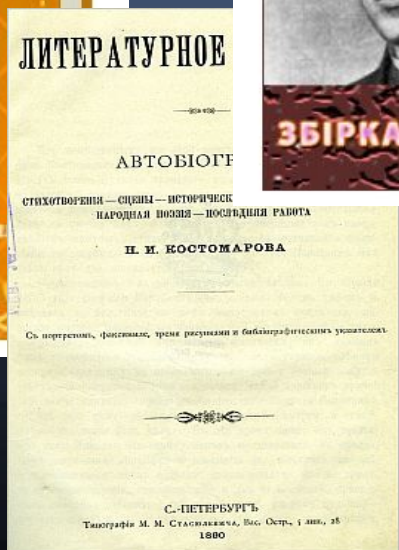
Визначальними для романтизму стали:

- ідеалізм у філософії,
- культ почуттів, а не розуму,
- звернення до народності,
- захоплення фольклором і народною мистецькою творчістю,
- шукання історичної свідомості й посилене вивчення історичного минулого (історизм),
- інколи втеча від довколишньої дійсності в минуле або у вимріяне майбутнє чи й у фантастику.

Нетлінні барви української

романтичної поезії

Петро Петрович

Гулак-

Артемовський

(1790 — 1865)

“Рибалка” — переспів
однойменної балади Гете (ще
раніше її переклав
російською мовою
Жуковський) — має вже
виразно романтичний
характер.

Євген Павлович

Гребінка

(1812 — 1848)

Є.Гребінці належить кілька українських ліричних поезій, що виникли на ґрунті народної творчості
**“Човен” (1833),
“Українська мелодія”,
“Заквітчалася дівчина...”,
“Маруся” та ін.).**

Микола
Іванович
Костомаров
(1817 — 1885)

В історію української літератури Костомаров увійшов як письменник-романтик: віршові збірки «**Украинские баллады**» (1839), «**Вітка**» (1840), історичні п'єси

Віктор
Миколайович
Забіла
(1808 — 1869)

Вірші поета були добре відомі в народі, виконувались як народні пісні («**Гуде вітер вельми в полі**» та «**Не щечечи, соловейку**», покладені на музику М. Глинкою). До своїх віршів «**Не плач, дівчино**», «**Голуб**», «**Човник**» та ін. Забіла сам створив мелодії

Михайло
Миколайович
Петренко

(1817–1864)

Прославився Михайло
Петренко піснею “**Дивлюсь**
я на небо...”, яка виникла
на основі його вірша
“Недоля” (1840).

Також популярними стали
пісні на його слова: “**Взяв**
би я бандуру...”, “**Ходить**
хвиля по Осколу”.

З основними засадами світогляду романтизму пов'язані пошуки шляхів до національного самоусвідомлення українського народу на Галичині провідним діячем “Руської Трійці”

М. Шашкевичем
(Генієм Галичини)

МАРКІЯН
ШАШКЕВИЧ

Символ українського відродження (1811-1843)

Народився 6 листопада в с. Підліссі
Золочівського повіту в Галичині, в
сім'ї священика.

Учився спочатку в
гімназії у м.
Бережанах, а з
1829р. — у
Львівській
семінарії.

В час перебування в семінарії
Шашкевич розпочав свою творчу
діяльність; тоді ж він організував
літературний гурток молоді.
Перші твори Шашкевича
з'явилися в збірнику
«Русалка Дністрова» (1837)-
перша книга народною
українською мовою в Галичині

Шашкевич був одним з поетів «Руської Трійці», організатором цього гуртка і невтомним культурним діячем

Перлина української класичної літератури – поезія «Веснівка».

Провідний пафос «Веснівки» — надія на відродження, оновлення, оспівування вічного прагнення до світла, краси, намагання сягнути висот.

Символічною є вже сама назва твору, адже в усній народній творчості існує жанр веснянки — обрядової пісні, що нею закликають тепло, радість, надію

.Сім'я Шашкевича

У 1838 р. поет
одружився з дочкою
священика
Юлією Крушинською
з с. Деревні на
Жовківщині.

У 1839 р. у них
народився син
Володимир, майбутній
письменник і журналіст

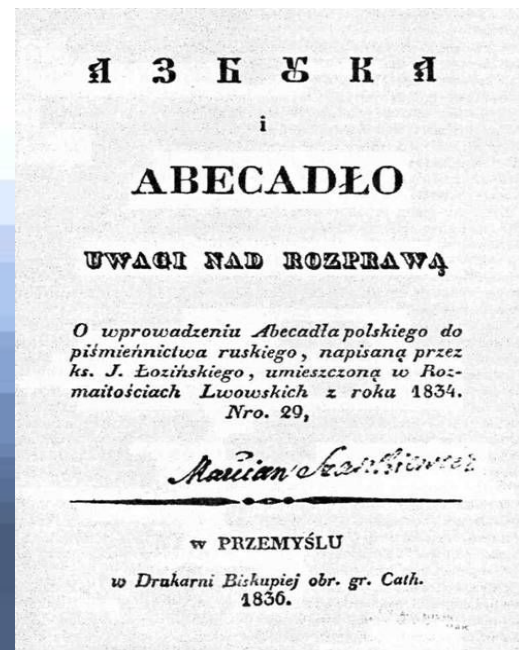

М.Шашкевич одним з перших зумів об'єднати філософські засади естетики романтизму державних народів з принципами романтизму народів бездержавних, яким був український народ.

На перше місце в своїх поглядах поет ставить мову, розглядаючи її найважливішою зовнішньою і внутрішньою ознакою національної самобутності.

Постійно вводячи у світ
романтичний образ
людини-велетня,
підкреслюючи мужність,
Шашкевич сюжетами і
темами про добрі старі
часи, про руських лицарів і
лицарів думки намагався
розбудити у своїх
сучасників бажання
повернути в повну силу
“руську славу і власть”

Першим на Галичині
Шашкевич починає
проповіді у львівських
церквах українською
мовою, складає
українську “Читанку”
для навчання рідною
мовою, збирає матеріали
для видання граматики

Помер Шашкевич
7 червня 1843 року

Геній пера стверджував:
«...Над тілом моїм ви –
пани, але над душею і
думкою – ні, бо я готовий за
ВОЛЮ ПОСТОЯТИ...»

Могила поета на
Личаківському
цвинтарі

Вшанування Маркіяна Шашкевича

Пам'ятник
М.Шашкевичу
у Львові

Погруддя
поета
в Золочеві

Меморіальна дошка
в Будапешті

Музей Русалки Дністрової у Львові

Бродівський
педагогічний коледж
Ім. М. Шашкевича

Хрест
на Білій горі
в Підлиссі

Музей-садиба
М. Шашкевича
у с. Підлисся

Його погруддя
біля музею-садиби